HAO Helsinki

Lähettäjä: Liisa Wilska <[redacted]>
Lähetetty: torstai 6. elokuuta 2026 15.31
Vastaanottaja: HAO Helsinki
Aihe: Kunnallisvalitus. Aihe: Porvoon kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026 § 46
Liitteet: LIITE 1. Porvoon kaupunginvaltuusto, pöytäkirja 17.6.2026 § 46.pdf; LIITE 2 (Epoon koulun oppilaaksiottoalue).pdf; Liite 3. SANK lausunto.pdf; LIITE 4 (Grännäs skolan rakentaminen) .pdf; LIITE 5. Porvoo_kaupunkistrategia_2026-2029_FI_WEB.pdf; Liite 6. Porvoon kaupunginvaltuuston pöytäkirja 11.12.2024, ss. 73-74. pdf.pdf; Liite 7. Porvoon kaup.valtuuston kokous 18.3.26 § 19 .pdf

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellet tunnista lähettäjää.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Hei!

Lähetän oheisena kahden Etelä-Porvoon asukkaan tekemän kunnallisvalituksen Porvoon kaupunginvaltuuston päätöksestä 17.6.2026 § 46, joka päätös koskee Epoon koulun lakkauttamista.

Valittajat ovat:
-Liisa Wilska [redacted]
-Tero Ahokas [redacted]

Lisätietoja antaa ensisijaisesti allekirjoittanut.

Yst.tervehtien,

Liisa Wilska, Porvoo
[redacted]

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
helsinki.hao@oikeus.fi
029 5642000
5.8.2026

Asia: Kunnallisvalitus

Päätös, johon haetaan muutosta: Porvoon kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026 46 § (LIITE 1).

Pöytäkirja tullut nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 30.6.2026, josta kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi 6.7.2026.

1 Vaatimukset

Porvoon kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026 § 46 kumotaan. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on sisällöltään lainvastainen.

Lisäksi kaupunginvaltuuston päätökselle haetaan täytäntöönpanokieltoa, jotta Porvoon kaupungin hallinto ei voi edistää Epoon koulusta luopumista ennen kuin hallinto-oikeus on ratkaissut tämän valituksen.

2. Vaatimusten perustelut

Perusopetuslaki 1998/628

6.1. § Oppilaan koulupaikan määräytyminen
Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman *turvallisia ja lyhyitä*.

32 § Koulumatkat
Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää *enintään kaksi ja puoli tuntia*.

Kielilaki (6.6.2003/423)

1 § Kansalliskielet
Suomen kansalliskielet ovat *suomi ja ruotsi*.

2 § Lain tarkoitus
Tämän lain tarkoituksena on turvata perustuslaissa säädetty jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia.

35 § Toimenpiteet kielellisten oikeuksien edistämiseksi
Julkisen vallan on perustuslain mukaisesti huolehdittava maan *suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan*. Hallintoa järjestettäessä tulee pyrkiä *yhteensopiviin aluejaotuksiin*, joissa turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään *samanlaisten perusteiden mukaan*.

Hallintolaki (434/2003)

Luottamuksensuojan periaate (6 §)

Selvittämisvelvollisuus (31 §): Viranomaisen on hankittava asian ratkaisemiseksi *tarvittavat tiedot ja tosiasiat*.

Asianosaisen kuuleminen (34 §): Ennen asian ratkaisemista asianosaiselle on varattava *tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selityksensä vaatimuksista, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun*.

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen (41 §): Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen on *varattava näille henkilöille (kuten naapuruston asukkaille) mahdollisuus saada tietoja ja lausua mielipiteensä asiasta*.

Yleissopimus lasten oikeuksista 60/1991

2 artikla

1. Sopimusvaltiot kunnioittavat ja takaavat tässä yleissopimuksessa tunnustetut oikeudet kaikille niiden lainkäyttövallan alaisille lapsille ilman minkäänlaista lapsen, hänen vanhempiensa tai muun laillisen huoltajansa rotuun, ihonväriin, sukupuoleen, *kieleen*, uskontoon, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen, etniseen tai sosiaaliseen alkuperään,varallisuuteen, vammaisuuteen, syntyperään tai muuhun seikkaan perustuvaa *erottelua*.

3. Tosiseikoista perusteluina

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Koulumatkat.

Kaupunginvaltuuston velvollisuutena on noudattaa edellä mainittuja säännöksiä päätöksiä tehdessään. Näin ei ole nyt tapahtunut. Jotta kieleen liittyvät yhdenvertaisuusvaatimukset ja lapsien tasa-arvoinen kohtelu yksilöinä edellä mainittujen säännösten mukaisesti toteutuisi, tulisi alueen suomenkielisten ja ruotsinkielisten lasten matkojen alakouluun olla suunnilleen saman pituisia.

Asiassa ei ole mitenkään huomioitu, että Epoon oppilasaines tulee laajimmalta mahdolliselta alueelta Porvoossa (LIITE 2) ja kuitenkin kaikille pienemmillekin alueille on joko perustettu oma uusi koulu tai (useimmissa tapauksissa) sivistyskeskus. Nyt tehdyllä päätöksellä suomenkielinen lapsi voi joutua matkustamaan arviolta jopa kymmenen kertaa pidemmän matkan alakouluun kuin ruotsinkielinen lapsi. Enimmillään suomenkielisen lapsen koulumatka tulisi olemaan n. 75 kilometriä päivässä.

Mitään edellä mainituista säännöksistä ei ole huomioitu päätöstä tehtäessä, ja päätös on kaikkien edellä mainittujen lakien ja lasten oikeuksista annetun yleissopimuksen vastainen. Erityisen välinpitämätön edellä mainitusta lainsäädännöstä ja lasten edusta on päätös Pellingin saaristosta tuleville lapsille, joiden osalta Saaristoasiain neuvottelukunta SANK on antanut sekä vuonna 2022 että vuonna 2026 oman lausuntonsa (LIITE 3), jotka on jostain syystä jätetty kokonaan huomiotta.

On huomioitava, että Etelä-Porvoon ruotsinkielisen koulun, Grännäs skolan, yksi rakentamisperuste oli se, että ruotsinkielisillä lapsilla tulee muuten liian pitkä koulumatka kaupungin keskustaan, Kevätkummun kouluun (LIITE 4). Sama perustelu pätee vähintään yhtä hyvin Epoon kouluun.

Päätöksen perusteella Pellingin saaristosta edestakainen koulumatka Porvoon keskustassa sijaitsevaan Keskuskouluun olisi lossikuljetuskin huomioiden noin kolme tuntia kesällä ja talvella vielä pidempi, mikä on laiton sekä absoluuttisena matkan pituutena että mahdottomuutena lapselle saada ohjattua toimintaa tai kyetä harrastamaan mitään. Kaikkien muidenkin Epoon koulun oppilaaksiottoalueen lasten koulumatkat Porvoon keskustassa sijaitsevaan Keskuskouluun tulisivat ajallisesti ylittämään 2,5 tuntia. Lisäksi kuljetukset tapahtuvat pääosin linja-autoilla, mikä tarkoittaisi niiden aikataulujen johdosta sitä, että koululaiset joutuisivat usein lähtemään kesken opetustunnin ehtiäkseen ko. kuljetukseen. Tämä taas tarkoittaisi yhä olennaisempaa erikielisten lasten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoisuusperiaatteen rikkomista ja olisi siten laitonta ja elävän saaristokylän vaalimisen periaatteen vastaista.

Kaupunginvaltuuston tekemä päätös tarkoittaisi käytännössä sitä, että suomenkielisten ja ruotsinkielisten lasten tasavertaisesta kohtelusta ei välitetä mitään paitsi laittoman pitkän koulumatkan osalta, myöskään jo aiemmin tehtyjen koulupäätösten kanssa tasavertaisen ja yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön ja erityisesti lapsien sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan.

Asianosaisten kuuleminen ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Kun Epoon koulun lakkauttamisasiaa valmisteltiin Porvoon kaupungin hallinnossa ja asia päätettiin kaupunginvaltuustossa, ei asukkaille, kyläläisille, yhdistyksille, yhteisöille tai muille asianosaisille annettu tietoa tai mahdollisuutta vaikuttaa asiaan. Kaupunki ei tiedottanut Epoon koulun lakkautukseen tähtäävästä valmistelusta millään tavalla eikä järjestänyt yhtään keskustelu- tai tiedotustilaisuutta tai kuulemista asiassa.

Epoon koulun mahdollinen lakkautus vaikuttaa erittäin suuresti kaikkien Etelä-Porvoon ja saariston kylien ja niiden asukkaiden olosuhteisiin: kylien elinvoimaan, asukkaiden arkeen, työpaikkoihin ja talouteen. Lukuisat lapsiperheet ovat rakentaneet tulevaisuuteensa alueelle - asunnot, kiinteistöt, yritykset. Jos ainoa suomenkielinen koulu lakkautetaan, muuttuvat elämisen ehdot monilla niin hankaliksi, että poismuutto seudulle, jossa koulu on järkevän matkan päässä, on ainoa mahdollisuus. Tämä taas tietää useille isoja taloudellisia menetyksiä ja elämän vaikeutumista muutenkin haasteellisessa elämäntilanteessa.

Etelä-Porvoon asukkaiden (eli Epoon koulun oppilaaksiottoalueella asuvien ihmisten) olisi siis ollut ehdottoman tärkeää saada tietoa siitä, että laajalta Etelä-Porvoon ja saariston alueelta aiotaan viedä ainoa suomenkielinen koulu ja päästä asianmukaisesti vaikuttamaan asiaan. Tämä pelkästään alueen muuttuneen kaavoitustilanteen takia: Epoon koulun oppilaaksiottoalueella on ja lähiaikoina tulee olemaan kolme uutta kaavoitusta, yhteensä n. 200 rakennuspaikkaa (Kivitarha, ent. vanhainkodin alue sekä Y7 osayleiskaava Voolahti-Gäddrag). Iso osa tulevista tonteista on paikallisten yksityisten talouksien omistuksessa edustaen huomattavaa varallisuuserää.

Etelä-Porvoon ja saariston asukkaat – samoin kuin koululaiset ja heidän perheensä - saivat tiedon koulun tulevasta lakkautuksesta kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen sanomalehdistä. Mitään lähestymistä kaupungin taholta ei tullut.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on päätöksessään 15.11.2022 (nro 1616/2022) kumonnut vastaavanlaisissa olosuhteissa tehdyn koulun lakkautuspäätöksen hallintolain 41 §:n vaikuttamismahdollisuuksien varaamisen laiminlyönnin perusteella. Päätöksessä hallinto-oikeus totesi nimenomaisesti, että pelkästään se, että asiaa on käsitelty joukkoviestimissä ja julkisessa keskustelussa, ei poista kunnalta hallintolain 41 §:n mukaista velvollisuutta varata kuntalaisille muodolliset vaikuttamismahdollisuudet ennen päätöksentekoa. Epoon koulun lakkautuksen valmistelussa on toimittu identtisellä tavalla: asukkaille, kyläläisille tai muille asianosaisille ei ole järjestetty yhtään kuulemis- tai tiedotustilaisuutta, eikä heille ole varattu mahdollisuutta esittää mielipidettään ennen päätöksentekoa. Porvoon kaupungin menettely on siten lainvastainen ja päätös on kumottava.

Muita näkökohtia

Kaupunginvaltuuston päätös Epoon koulun lakkauttamisesta on kaupungin oman strategian vastainen. Uudessa maaliskuussa 2026 hyväksytyssä strategiassa (LIITE 5) kärkihankkeeksi nostettiin saariston ja maaseudun kehittämisohjelma. Kehityksestä puhuminen on onttoa, jos

alueen peruspalvelut samaan aikaan lakkautetaan. Epoon koulun oppilaaksiottoalueelle on tullut ja tulee kaupungin priorisoimana hankkeena n. 200 uutta rakennuspaikkaa. Samanaikainen koulun lakkauttaminen ei ole kaupunkistrategian tavoitteiden mukaista.

Lakkautuspäätös on myös kaupunginvaltuuston omien päätösten vastainen. Valtuusto päätti kokouksessaan 11.12.2024 (§ 92), että yhtään kyläkoulua ei lakkauteta. Samalla valtuusto linjasi, että kouluverkkoa tarkastellaan vain kerran valtuustokaudessa uuden strategian käsittelyn yhteydessä (LIITE 6). Uutta strategiaa käsiteltiin ja se lyötiin lukkoon maaliskuussa 2026 (LIITE 7). Siinä yhteydessä lakkautettiin Itä-Porvoossa sijaitseva Ilolan koulu. Jo seuraavassa kuussa Epoon koulu pantiin virkamiesvalmistelussa lakkautuslistalle ja lakkautusta alettiin koulutoimessa valmistella. Tämä on räikeässä ristiriidassa kaupunginvaltuuston päätöksen kanssa. Kaupungin on noudatettava omia päätöksiään (luottamuksensuojan periaate, Hallintolaki 6 §). Em. menettely loukkaa kuntalaisten perusteltuja odotuksia.

Kaupungin tulee noudattaa päätöksenteossaan lakia ja kunnioittaa kuntalaisten perusoikeuksia heidän elämäänsä läheisesti koskevissa päätöksissä. Perusoikeudet sitovat ja velvoittavat erityisesti julkista valtaa, kuten kunnallista päätöksentekoa. Lapsia tulee kohdella yhdenvertaisesti kaikissa olosuhteissa ilman poikkeuksia. Lapsien kohdalla kyse on korostuneen vahvasta luonnollisesta perusoikeudesta oikeudenmukaisuuteen ja turvalliseen kasvuun sekä kehitykseen.

Pyydämme Helsingin hallinto-oikeutta kohteliaimmin päättämään asiasta alussa esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

4. Valitusoikeuden peruste

Kunnan jäsen saa hakea muutosta päätökseen.

5. Valittajien nimet ja yhteystiedot

Liisa Wilska
[redacted]

Tero Ahokas
[redacted]

5. Allekirjoitus

Porvoossa 5.8.2026

Liisa Wilska

Tero Ahokas

Liitteet:
1. Porvoon kaupunginvaltuuston kokous 17.6.2026 § 46

2. Kartta Porvoon haja-asutusalueiden ja maaseudun lähikouluista, Epoon koulun oppilaaksiottoalue
3. Saaristoasian neuvottelukunnan (SANK) lausunto Porvoon kaupungille, 4.5.2026
4. Porvoon kaupunki, ote pöytäkirjasta, asia: Grännäs skolan rakentaminen
5. Porvoon kaupunkistrategia 2026-29
6. Porvoon kaupunginvaltuuston kokous 11.12.2024 § 92 (ss. 73-74)
7. Porvoon kaupunginvaltuuston kokous 18.3.2026 § 19 (ss. 18-19)